

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
 เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๒๙
ตำราวจิตคนรัก

บรรดาตำราวจิตทั้งหลายก็เทียบเหมือนกับลูกกับหลาน หลวงตานั้นก็อายุมากแล้ว เทียบเป็นเหมือนพ่อตาได้บ้างแล้วหรือได้เต็มที่ วันนี้บรรดาลูกหลานทั้งหลายมาเยี่ยม วัดเยี่ยมมา ตาก็ได้เห็น หูก็ได้ยิน ใจก็ได้นำไปคิดในสิ่งที่เป็นสิริมงคล อันไหนที่ไม่เป็นสิริมงคลเราก็ตัดออก ๆ แต่ส่วนมากการเข้าวัดหาสถานที่ที่ท่านตั้งใจประพฤติปฏิบัติ อรรถธรรมจริง ๆ แล้ว มักจะได้ความเป็นสิริมงคลฝังไว้ในดวงใจ ระลึกไว้ได้นาน ไม่ลืมอย่างง่าย ๆ ดังที่ในตำราพุทธศาสนาท่านได้แสดงไว้ว่า บรรดาประชาชนที่ยังไม่เคยกับศาสนา เพราะศาสนาก็มีมากต่อมากเช่นเดียวกับทุกวันนี้แหละ ไม่ทราบว่าจะศาสนาอะไรต่ออะไร ใครก็เสกสรรปั้นยอว่าศาสนาของเราดี ๆ ดีไม่ดีก็ทะเลาะเบาะแว้ง ถึงการรบราฆ่าฟันกันก็ยังมีที่เกี่ยวกับศาสนา ในครั้งพุทธกาลก็มีมากเช่นเดียวกันนี้แหละ ก็เลยไม่ทราบว่าจะศาสนาอะไรดีศาสนาอะไรดี ศาสนาอะไรแท้

แต่นี้เราไม่พูดไปมากละเรื่องศาสนาที่มีมากนัก เราพูดเฉพาะสิ่งที่เป็นสิริมงคล ในครั้งพุทธกาลส่วนมากเวลาคนเข้าไปสำนักพระพุทธเจ้า เข้าไปสำนักของพระสงฆ์สาวกท่านแล้วมักจะได้ความเป็นสิริมงคลออกมา คนที่เคยชั่วกลายเป็นคนดีมีมากมาย ในครั้งนั้น ในครั้งนี้เราก็มองอย่างนั้นเหมือนกัน ว่าคนเราเกิดมาไม่ได้เกิดมากับของดีของดีโดยถ่ายเดียว ย่อมเกิดมาสับสนกับสิ่งดีชั่วทั้งหลาย ส่วนมากมักจะชั่วมากกว่าดี เพราะฉะนั้นการที่จะทำให้เป็นคนดีมาตั้งแต่ก่อนแต่ก่อนนั้น จึงเป็นของหาได้ยาก ต้องมาเสาะแสวงหาภายหลัง ต่อเมื่อหู ตา จมูก ลิ้น กาย ได้สัมผัสสัมพันธ์กับสิ่งทั้งหลาย พอที่จะนำมาเป็นประโยชน์ ด้วยการเห็นการได้ยินบ้างแล้ว นั้นแหละถึงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ได้เห็นได้ยินได้ฟัง นี่ละเรื่องครั้งพุทธกาลกับครั้งนี้ก็แน่ใจว่าไม่ผิดกัน

การก้าวเข้าสู่วัดก็หวังเป็นสิริมงคลดังที่พูดตะกี้ ในครั้งพุทธกาลบางคณะไปตั้ง ๓๐-๔๐-๕๐-๖๐ ก็มี ไปเที่ยวเตร็ดเตร่เร่ร้อนสนุกสนาน เกะกันเป็นฝูง ๆ เป็นพวก ๆ ตัวผู้ตัวเมีย ถ้าภาษามนุษย์แล้วเราเรียกว่าผู้หญิงผู้ชาย ถ้าภาษาสัตว์ก็เรียกว่าตัวผู้ตัวเมีย เกะกันอีกทีก็ครึกโครม นั่นก็คือไปด้วยความเพลิดเพลิน ความเพลิดเพลินมีมากมักจะลืมตัวคนเรา และส่วนมากมักจะทำความชั่วมากกว่าการทำความดี

ทีนี้เมื่อก้าวเข้าไปสู่สำนักของพระพุทธเจ้าแล้ว พอตาได้เห็นเข้าสะดุ้งทั้งหญิงทั้งชาย พอได้ยินอรรถธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงขึ้นให้ฟังเท่านั้น หูก็ตื่นตาก็ตื่นใจสว่างขึ้นมา สิ่งที่เคยเป็นมาตั้งแต่ก่อนเพราะความไม่รู้ เกิดมาก็เกิดมากับพ่อกับแม่ ก็

เป็นเรื่องอันเดียวกันนี้พาให้เกิด จึงไม่รู้ภาษาอะไร เพิ่งจะมาได้ยินได้ฟังเสียงอรรถเสียงธรรมขึ้นในวันนี้ ว่าอย่างนั้น ก็เกิดความสนใจขึ้นมา แล้วก็พยายามละชั่วทำดี ผู้ที่ได้อย่างรวดเร็วก็มี ผู้ที่ได้อย่างช้าก็มี แต่ได้เป็นลำดับลำดับ นี่ขอสรุปความเอาเลยว่า บางท่านได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์บุคคลทั้ง ๆ ที่ยังเป็นฆราวาสอยู่นี้มี และมีเป็นจำนวนมากโดยลำดับลำดับ จากนั้นก็ได้สละตนออกบวช จนกลายเป็น สรรณ คัจฉามิ ของพวกเรา ในตำรามิว้อย่างนั้น ได้อ่านได้เห็นมาแล้วจึงได้นำมาพูดให้ลูกหลานบ้านเมืองของเราทั้งหลายได้ทราบ ได้ถือเป็นคติตัวอย่าง

อันนี้เราไม่ใช่เป็นคนประเภทนั้น ไม่ใช่เป็นคนโกโรโกโส ได้ตั้งใจมุ่งมาหาอรรถหาธรรมแล้ว เราก็แน่ใจว่าจะเป็นผลเป็นประโยชน์แก่ลูกหลานทั้งหลาย การเข้าสู่วัดอันเป็นสถานที่ที่ท่านบำเพ็ญ และท่านตั้งใจบำเพ็ญด้วย ตาของเราก็จะเป็นมวงคล มองเห็นพระก็น่าเคารพเลื่อมใส เพราะเหตุใด เพราะพระมีระเบียบ ถ้าพระเราได้ดำเนินตามระเบียบกฎข้อบังคับของพระพุทธเจ้าผู้เป็นองค์ประเสริฐในทางพระทัย ระบายออกทางมารยาทเป็นของประเสริฐตาม ๆ กันแล้ว บรรดาลูกศิษย์ที่มีครูแล้วย่อมจะเป็นลูกศิษย์ที่ดี เช่น พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า

เวลาเราก้าวเข้าไปสู่สำนักของท่าน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสำนักที่ท่านตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติคุณงามความดี และส่วนมากสถานที่เช่นนั้น มักจะเป็นสถานที่ทรงมรรคทรงผล ถ้าเป็นตลาดก็เป็นตลาดสด ๆ ร้อน ๆ หาเลือกได้ทุกอย่างทุกอย่างบรรดาสินค้าในตลาดนั้น นี่ก็เรื่องของคุณงามความดีทั้งหลาย ตั้งแต่พื้น ๆ ขึ้นไปจนกระทั่งมรรคผลนิพพาน ก็ย่อมจะหาได้ในสำนักหรือสถานที่ที่ท่านผู้บำเพ็ญด้วยความตั้งอกตั้งใจ และเป็นผู้ทรงมรรคผลอยู่แล้ว เราก็พลอยเป็นสิริมงคล

ในศัพท์บาลีท่านกล่าวไว้เป็นเครื่องสนับสนุนว่า สมณานนฺจ ทสฺสนํ เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ เราก้าวเข้าไปสู่สถานที่เช่นนั้น ย่อมได้เห็นสมณะผู้ทรงไว้ซึ่งกายวาจาใจอันสะอาดสะอาด กายวาจาสงบ ใจสงบจากกิเลสอาสวะทั้งหลาย มีอยู่ไม่น้อยในสำนักเช่นนั้น เพราะเป็นสำนักตั้งหน้าตั้งตาฆ่ากิเลส ไม่ใช่สำนักตั้งหน้าตั้งตาส่งเสริมกิเลสขึ้นมาเหยียบย่ำทำลายตนและผู้อื่นให้แสดงหุแสดงตา เบื่อทางใจ เห็นพระไม่อยากจะมองดูพระแล้วเกิดความเก้อ ๆ เขิน ๆ เกิดความเสียดจัญไรขึ้นในใจ ทั้ง ๆ ที่พระก็นับถือมาตั้งแต่พ่อแม่ปู่ย่าตายาย แต่เวลาไปเจอพระเทวทัตประเภทนั้นเข้าไปภายในจิตใจแล้ว เลยฝังใจเป็นยาพิษขึ้นมา บางคนถึงกับไม่อยากจะเข้าใกล้พระ ไม่เข้าใกล้วัดใกล้วาก็มีจำนวนมาก

นี่พูดเป็นแง่ทั้งได้ทั้งเสียทั้งดีทั้งชั่ว ให้บรรดาลูกหลานพี่น้องทั้งหลายได้ทราบ ได้คิดได้อ่านเอาไว้ ว่าสิ่งเหล่านี้มีอยู่ทั่วไป แต่ส่วนมากสำหรับสถานที่ที่ท่านบำเพ็ญ

ด้วยอรรถด้วยธรรมจริง ๆ ตั้งหน้าตั้งตาต่ออรรถต่อธรรมจริง ๆ มักจะเป็นสถานที่เป็นมงคล เราก็ได้เห็นว่ สมณานนฺจ ทสฺสนํ ได้เห็นสมณะเป็นผู้สงบกายวาจาใจแล้ว เอตมฺมฺกฺลฺมฺตฺตมฺ นี้ถือเป็นมงคลอันสูงสุด สมณะท่านกล่าวไว้มี ๔ ประเภทแยกออกว่า สมณะที่ ๑ คือพระโสดา สมณะที่ ๒ คือพระสกิทาคา นี้ล้วนแล้วแต่เป็นอริยบุคคล สมณะที่ ๓ ได้แก่พระอนาคามี สมณะที่ ๔ ได้แก่พระอรหัตบุคคล

พระเหล่านั้นซึ่งเป็นผู้ตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติ ตามหลักศาสนธรรมของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นทางเพื่อก้าวเข้าสู่มรรคผลนิพพานอยู่แล้ว ย่อมจะได้ทรงซึ่งมรรคผลนิพพาน ย่อมจะได้เจอได้เห็นอริยธรรม ๔ ชั้น ชั้นใดก็ตามตั้งแต่พระโสดา สกิทาคา ขึ้นไป จนกระทั่งถึงอรหัตตอรหัต ท่านเหล่านั้นจะต้องได้ทรงโดยไม่ต้องสงสัย ในความรู้สึกรสของเราชาวพุทธย่อมจะเป็นเช่นนั้นด้วยกัน ถ้าไม่ถูกกิเลสเอาไปเหยียบย่ำทำลายความจริงทิ้งเสียหมด เหลือไว้แต่ความจอมปลอมว่ามรรคผลนิพพานไม่มีเท่านั้น

เพราะศาสนธรรมนี้เป็นศาสนาหรือเป็นตลาดทรงไว้ซึ่งมรรคผลนิพพาน สำหรับประชาชนชาวพุทธทั้งหลาย จะได้เข้าไปชมได้ประพฤติปฏิบัติ เมื่อเป็นเช่นนั้นก้าวเข้าไปเห็นวัดเห็นพระก็เกิดความเชื่อความเลื่อมใส เพราะกิริยามารยาทสวยงาม เนื่องจากพระมีกฏมริะเบียบจากหลักธรรมหลักวินัยของพระพุทธเจ้า ซึ่งวางไว้แล้วด้วยความถูกต้องดีงาม ที่เรียกว่าสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้วทั้งด้านธรรมะทั้งด้านพระวินัยตลอดถึงทางเข้าสู่มรรคผลนิพพาน ไม่มีทางปลึกทางแหวะ ตรงแนวต่อความดีทั้งหลาย

เราทั้งหลายก็เป็นลูกชาวพุทธ วันนี้ได้มาเห็นพระ ที่แรกก็เห็นพระนุ่งผ้าเหลือง ท่านประพฤติปฏิบัติกายวาจาของท่านเรียบร้อยก็เป็นมงคลอันหนึ่ง ส่วนท่านจะทรงมรรคทรงผลขนาดใด ดังที่กล่าวมาตະกันี้ว่า พระโสดา สกิทา อนาคา อรหัต นั้นสำหรับหลงตาไม่จำเป็นจะต้องยืนยัน เพราะธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นเครื่องยืนยันอยู่แล้วว่า สุปฏิปนุโน ผู้ปฏิบัติดี อชฺฐปฏิปนุโน ปฏิบัติตรงแนวต่ออรรถต่อธรรม ไม่เผลอไผลไปทางโลกามิสลาภสักการะ ให้ฆ่าพระที่โง่เขลาตายไปเสีย ญายปฏิปนุโน เป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความรู้ยิ่งเห็นจริงในธรรมทั้งหลาย สามิจิปฏิปนุโน เป็นผู้ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม เจ้าของก็พึงใจในเจ้าของ เย็นอกเย็นใจ คนอื่นเห็นก็น่ากราบไหว้บูชา

นี่ละพระที่ตั้งใจปฏิบัติแบบนี้ยังมีอยู่ในสถานที่ใด สถานที่นั้นแล พระเช่นนั้นแลจะเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งมรรคซึ่งผลทั้ง ๔ ประเภทนี้อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งหมดโดยไม่ต้องสงสัย เพราะศาสนธรรมของพระพุทธเจ้านั้นประกาศยืนยันไว้แล้วว่า เป็นศาสนธรรมเพื่อมรรคผลนิพพานเท่านั้น ไม่ใช่เพื่อนรกอเวจีที่ไหน ในบรรดาผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามธรรมแล้วจะไปตกนรก ไม่เคยมีในพุทธศาสนาเรา นี้ และไม่เคยมีในศาสนาของพระพุทธเจ้าองค์ใด ทั้งยังจะไม่มีต่อไปอีกตลอดกัปตลอดกัลป์ จะมีแต่ความเป็น

ลirimงคลสำหรับผู้ปฏิบัติปฏิบัติชอบดังที่กล่าวมาแล้วนี้เท่านั้น จะเป็นผู้ทรงมรรคทรงผลทรงสวรรค์นิพพาน

ด้วยเหตุนี้ท่านทั้งหลายเข้ามาสู่วัดนี้ ตาก็ได้เป็นมงคล ดูสถานที่วิเวกสงัดสำหรับประกอบความ پاکเพียรของพระ พระมาอยู่สถานที่นี้ทั่วประเทศไทย มีทุกภาค ปริญญาตรีก็มี โทก็มี เอกก็มี และนายพันนายพลมาบวชอยู่นี้ก็มี มีเฉพาะแต่หลวงตา บัวองค์เดียวเท่านั้น นอกนั้นท่านมีชั้นมีภูมิหมด แต่ก็อย่าประมาทนะ เราก็คือเป็นชั้นภูมิ หลวงตาบัวเหมือนกัน เพราะเหตุไร

นี่จะนำนิทานย่อ ๆ มาเล่าให้บรรดาลูกหลานทั้งหลายฟัง เขาเขียนจดหมายมา เราบอกสถานที่เลยว่า นนทบุรี ผู้หญิงคนหนึ่งเขาเขียนจดหมายมาหาหลวงตาบัวนี้แหละ เขาขอประทานโทษ โอ๊ย พุดไฟเพราะเพราะพริ้งเหมือนเขาไม่ใช่เป็นคน ป.๔ นะ เขียนจดหมายนั้นไฟเพราะเพราะพริ้งมากมาถึงเรา แล้วขอประทานโทษโปรดเมตตาอะไรทำนองนั้นแหละ เขาบอกว่าเขาไม่เคยเขียนจดหมายถึงพระเลยตั้งแต่วันเกิดมาว่าจัน เพิ่งจะเขียนในฉบับนี้ฉบับเดียวเท่านั้น นี่ได้ส่งมาถึงท่านกลัวว่าคำพูดคำจาอะไรจะไม่ถูกกาลเทศะ เพราะดิฉันนี่เรียนจบเพียงแค่ ป.๔ เท่านั้น นี่เขาสารภาพตัวของเขามา

เราก็ตอบไปบอกว่า เราได้ให้อภัยคุณแล้วตั้งแต่คุณยังไม่ได้เขียนจดหมาย เพราะหลวงตาบัวเรียนสอบได้เพียงแค่ ป.๓ เท่านั้น เราก็บอก นี่ละที่ว่า ป.๓ มีหลวงตาบัวองค์เดียวอยู่ในวัดนี้ นี่เราพูดสนุก ๆ นะ ส่วนที่จะเรียนอะไรต่ออะไรนั้นเราไม่เอามาพูดอันนั้นนะ เราพูดเฉพาะ ป.๓ สมัยแต่ก่อนไม่มี ป.๔ หลังจากนั้นเราจะเรียนอะไร ๆ เราไม่ต้องวิจารณ์ไปละ เอาแค่หลวงตาบัวนี่เหมาะแล้ว

พระมาอยู่ที่นี้ท่านมาเพื่ออะไร ท่านมาเพื่อประพฤติปฏิบัติศึกษาปรารภจากครูบาอาจารย์จริง ๆ มีทุกภาคหมด เมืองไทยเรานี้ ดูภาคกลางจะมากกว่าเพื่อนที่นี้ ภาคอื่น ๆ ก็มีหมดทุกภาคเลยละ มาศึกษาปรารภตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติจริง ๆ เราก็ได้อุตสาหะพยายามสั่งสอนเต็มเม็ดเต็มหน่วย เต็มสติกำลังความสามารถ อีกประการหนึ่งที่ว่าโรคของเรากำเริบ ๆ ทางหัวใจนี้ เรายังมีความแน่ใจอยู่ว่า คงเกี่ยวกับเรื่องการแนะนำสั่งสอนนี้เองเป็นสำคัญอันหนึ่ง เพราะการสั่งสอนพระยอมใช้กำลังวังชา ชุ่มเสียงดัง เน้นหนัก เผ็ดร้อนมากกว่าการสอนใคร ๆ ในบรรดาประชาชนและพระเถรทั้งหลาย เพราะเหตุไร

เพราะพระที่มาสู้วัดป่าบ้านตาดนี้ ส่วนมากมีแต่พระกรรมฐานตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติ ถ้าเราจะเทียบแล้วก็เหมือนกับทหารที่เข้าสู่แนวรบแล้ว การย่นศาสตราอาวุธหรืออุบายวิธีการต่าง ๆ ให้ทหารที่เข้าสู่แนวรบ ย่อมจะย่นแต่สิ่งสำคัญ ๆ

อาวุธก็เป็นอาวุธที่ทันสมัย อุบายก็เป็นอุบายที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ที่จะได้ชัยชนะมาสู่บ้านเมือง อันนี้ก็เหมือนกัน ธรรมะอุบายต่าง ๆ ที่จะแสดงให้บรรดาพระทั้งหลายที่มาจากที่ต่าง ๆ เข้ามาสู่สถานที่นี้ได้ยินได้ฟัง ก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้น การพูดการเทศนาว่าการต่าง ๆ ตลอดถึงชุ่มเสียงโฆหารสำนวนต่าง ๆ จึงมีแต่ความเผ็ดร้อนไปตาม ๆ กันหมด เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์คือกิเลสที่แหลมคมมาก ฉลาดเฉลียวมากทีเดียว เราไม่ค่อยจะทันมัน ต้องอาศัยอุบายธรรมะเท่านั้นเป็นเครื่องปราบ

ในข้อนี้ก็คิดว่าบรรดาพี่น้องลูกหลานทั้งหลายก็จะมี สิ่งที่มีมันเร็วกว่าเราคืออะไร คือความอยาก สิ่งที่เราจะคัดค้านต้านทานมัน ๑) มีก็ไม่เอามาใช้ ๒) ไม่สนใจที่จะนำมาใช้ ให้ต้านทานความอยากทั้งหลายเหล่านั้น ซึ่งมีอยู่ในตัวของเรานี้แหละและกลับมาเป็นข้าศึกต่อตัวของเรา คือความอยากอะไร ตาก็อยากเห็น เป็นยังไงตาอยากเห็น ไม่ใช่อยากเห็นเพื่ออยากเป็นเศรษฐีนะ แต่อยากเห็นเพื่อความลุ่มจม โดยที่เจตนาไม่มีมันก็เป็น ตานี้อยากเห็นแต่ของสวย ๆ งาม ๆ ไซ้ไหมละ ถ้าสมมุติว่าเป็นผู้ชายก็อยากเห็นผู้หญิงนั่นแหละ ถ้าเป็นผู้หญิงก็อยากเห็นผู้ชายนั่นแหละ เห็นแล้วเป็นยังไง จะเป็นเศรษฐีได้ด้วยการเห็นกันนี้ไหม ไม่เป็น

หลวงตาบัวไม่เคยมีลูกมีเมียอย่าให้แปลไปมากนัก เดี่ยวจะเป็นเอาอ้อยไปขายสวน หูกก็เหมือนกัน อยากฟังแต่เสียงไพเราะเพราะเพราะพริ้ง เสียงใครก็ไม่อยากฟัง อยากฟังแต่เสียงผู้หญิง ถ้าเป็นผู้ชาย ตำรวจก็เป็นผู้ชายก็ต้องมีความอยากเหมือนกันไซ้ไหมละ ในข้อนี้ถ้าหากว่าหลวงตาบัวพูดผิดต้องขออภัยด้วยนะ เข้าใจว่าตาหูตำรวจนั่นแหละยิ่งตัวสำคัญมาก ดีไม่ดีตำรวจตัวเกร็งก็อาจจะมี แต่เราไม่ได้หมายถึงเมืองอุดรฯ นะ เราหมายถึงเมืองอื่น ๆ ที่เราเคยผ่านมาแล้วโน้น เพราะฉะนั้นจึงได้ว่าความอยากนี้เป็นภัย

นี่แสดงให้พี่น้องลูกหลานทั้งหลายทราบตามหลักความจริงนะ คือไม่ได้ดูถูกเหยียดหยามคนนั้นคนนี้ เราเอาความจริงมาพูด เพื่อจะมีทางหลบหลีกปลีกแหวะในสิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายเหล่านี้ ด้วยอุบายที่ครูบาอาจารย์แนะนำสั่งสอน และเราจะได้เสาะแสวงหาความดีที่ท่านสอนอีกเหมือนกัน นำไปเป็นประโยชน์เป็นสิริมงคลแก่เรา สิ่งเหล่านี้ทำไม่ถึงชั่วได้ อยู่เฉย ๆ มันไม่ชั่ว มันต้องออกจากความอยากเป็นของสำคัญ ตาอยากเห็น เมื่ออยากเห็นแล้วความอยากเห็นนี้แตกแขนงออกไป ส่วนมากมักจะเป็นฝ่ายเสีย คือเราไม่รู้จักประมาณ ไม่มีสิ่งหักห้ามความอยากนี้ ถ้ารถก็ยังมีเบรก แต่ไม่ค่อยจะเหยียบเบรก มักจะเหยียบแต่คันเร่ง ทางคดทางโค้งมีชุมชนคนมากเพียงไร มีทางสี่แยกห้าแยกมากเท่าไร ยิ่งเหยียบคันเร่งมากเข้าไป นั่นแหละจะชนคน เป็นอันตราย รถเราทั้ง ๆ ที่มีเบรกรู้ก็เป็นอันตรายได้ เพราะเราไม่เหยียบเบรก แต่มักจะเหยียบคันเร่งด้วยความประมาทเสียมากกว่า คนเราจึงเสียไปด้วยเหตุนี้

เรื่องความอยากของเราก็เหมือนกัน ความอยากนี้ก็เหมือนกับเหยียบคันเร่งเข้าไปในชุมชนผู้ใช้ใหม่ละ มันอยาก ๆ อะไรก็ตาม มีแต่อยากตะพึดตะพือ อยากตะไปเลย ไม่คำนึงถึงความอยากนี้เสียหายหรือไม่เสียหาย ไม่เหยียบเบรกห้ามล้อบ้าง เพื่อพิจารณาเสียก่อนแล้วค่อยทำลงไป ค่อยปล่อยไปตามความอยากพอประมาณ ไม่ปล่อยให้เกินเนื้อเกินตัว

ไอ้เรื่องความอยาก คนเราไม่ใช่คนตายต้องอยากด้วยกัน แต่อยากให้มีขอบเขตให้มีประมาณ อยากดูก็ให้ดูพอหอมปากหอมคอ ฟังก็ให้ฟังพอหอมปากหอมคอ อย่าให้ถึงเลยเถิดเตลิดเปิดเปิง จนกระทั่งถึงเจ้าของก็เสียเมียดู เข้ากันไม่ได้ ทำไม่ถึงว่าเมียดู เข้ากันไม่ได้นี่เป็นอะไร ก็ไปเห็นอีหนูข้างถนนเข้าไปนั่นซี เลยลืมเมียเจ้าของนั้นละกลับมาอย่างน้อยหน้าแข้งแตก มากกว่านั้นแตกกระจัดกระจายกันไป นี่เพราะความอยากไม่รู้จักประมาณ ให้ลูกหลานทั้งหลายพิจารณาระมัดระวังเอาไว้ละ

ความอยากประเภทนี้อ่าไปอยาก ห้ามทันที เหยียบเบรกห้ามล้อ ว่าความอยากนี้ไม่เป็นมงคล จะเป็นความเสียหายแก่เราทั้งครอบครัวเหยาเรือนของเรา ลูกเต้าหลานเหลนเกิดทะเลาะเบาะแว้ง พ่อกับแม่ทะเลาะกันเท่านั้น ลูกหน้าซัดไปหมด เข้ากับใครก็ไม่ได้ เป็นปมด้อยอันหนึ่งประจำเด็ก เรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง กลับมาบ้านก็มาเห็นพ่อกับแม่ทะเลาะกัน เรื่องพ่ออีหนูแม่อีหนูนอกบ้าน แน่เสียทุกอย่าง ฟังอะไรก็ฟังแต่สู้เพลงวิดีโอดีเอนี่ไม่ได้อีกแหละ เหล่านี้ก็จะเสียอีก ให้พากันระมัดระวังให้มากนะ มีไหมวิดีโอดีเอนี่เมืองอุดรฯ เรายี่ หรือมีแต่ทางกรุงเทพฯ นั้นหลวงตาบัวไม่ค่อยได้เข้าเมืองอุดรฯ ไม่ค่อยจะรู้เรื่องอะไรนักละ ทางแคว้นนี้มีหรือเปล่าก็ไม่รู้ ถ้ามีให้ลูกหลานระวังกันนะ นี่อันหนึ่ง

จุมุกก็ไม่อยากดมกลืนไหนละ ถ้าเป็นผู้ชายอยากดมแต่กลืนผู้หญิงไม่ไปดมที่อื่น หอมหวานชวนดมเท่าไรก็ตามไม่ดมแหละ ชอบจะไปดมกลืนผู้หญิงนั่นละ จุมุกลิ้นกาย รสชาติสู้รสชาติผู้หญิงไม่ได้ กลับตรงกันข้าม ผู้หญิงกับผู้ชายก็เหมือนกัน พระพุทธเจ้าท่านสอนไว้จะนำมาให้ลูกหลานทั้งหลายฟังนะ นี่อุบายท่านสอนพระ แต่ที่นี้พระก็มาจากคน เราท่านทั้งหลายก็คนเหมือนกัน มีทางได้ทางเสียเหมือนกัน จึงควรจะได้รับอุบายต่าง ๆ ได้ นี่ท่านสอนพระนะ สอนพระผู้ปฏิบัติ พระองค์เองเป็นผู้สอนประธานพระโอวาทด้วยพระโอษฐ์คือปากของพระองค์เองว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เวลาท่านเข้าสู่แควรบจะฆ่ากิเลส นี่ท่านสอนในวงใน แต่หลวงตาบัวนี่จะเป็นคนปากเปราะสักหน่อย เลยเอาออกมาวงนอก อาจจะผิดไปบ้างนะ แต่เราหวังประโยชน์ให้บรรดาพี่น้องทั้งหลายได้นำไปคิด ในสิ่งที่ว่าอะไรที่เด่นกว่าเพื่อนในโลกนี้ นั่นละเพื่อให้ได้รู้ข้อนี้ว่านั่น จึงได้นำออกมา

โดยใจความว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เราตถาคตนี้เกิดมานานแสนนานแล้ว จนกระทั่งได้เป็นศาสดาของโลก เราไม่เคยเห็นรูปใด ฟังซิ จะสวยงามนำดูน่าชมยิ่งกว่ารูปผู้หญิง และไม่มีเสียงใดที่จะไพเราะเพราะพริ้งตัดเข้าไปในหัวดับ ยิ่งกว่าเสียงผู้หญิง แต่ผู้หญิงอย่ามาฟังนะ เราเทศน์ให้ตำรวจฟังต่างหาก จึงอย่าเพิ่งมายุ่ง กลิ่น รส เครื่องสัมผัส ทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีอะไรเกินหญิงนะ ภิกษุทั้งหลายให้ระมัดระวังให้มากที่สุด ภัยก็มีมาก คุณก็มีมากอยู่กับผู้หญิง ที่นี้ตรงกันข้าม ท่านสอนภิกษุณี เอาแบบเดียวกัน ดูก่อนภิกษุณีทั้งหลาย ไม่มีเสียงใดจะยิ่งกว่าเสียงบุรุษนะ ไม่มีรูปใดจะยิ่งกว่ารูปบุรุษ เสียง กลิ่น รส เครื่องสัมผัส ไม่มีอะไรเกินบุรุษนะ เราตถาคตเกิดมาในโลกนี้นานแสนนานแล้ว ยังไม่เคยเห็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เขาร่ำลือว่าเลิศเลอ ๆ แต่ไม่ได้เลิศเลอถึงกับตัดหัวดับหัวปอดเหมือนกับรูปผู้ชาย เสียงผู้ชาย กลิ่นผู้ชาย รสชาติผู้ชายนะภิกษุณีทั้งหลาย ฟังซิ ตรงกันเหมือนกันนั่นแหละ คือร้อยเปอร์เซ็นต์เหมือนกัน

เวลาสอนภิกษุก็เอาเน้นหนักลงไปเต็มที่เหมือนกัน เวลาสอนภิกษุณีก็ให้เน้นหนัก เหมือนกับว่าชี้หน้าผู้ชายเลยนะ เห็นหน้าผู้ชายไม่ได้ ชี้หน้าเลยว่าเป็นตัวสำคัญว่าในที่นี้สอนผู้ชายสอนพระก็เหมือนกัน ชี้หน้าผู้หญิงว่านั่น สุดท้ายผู้หญิงกับผู้ชายเป็นผิวเมียกันเข้าใจไหม ท่านสอนขนาดนั้น เวลาอย่างนั้นต้องสอนอย่างนั้น ผู้เข้าสู่แนวรบเพื่อพ้นจากภัยก็ต้องสอนอย่างนั้น

อันนี้ก็เอามาเป็นคติตัวอย่างให้ลูกหลานทั้งหลายฟัง ว่าธรรมดาผู้หญิงผู้ชายนี้จะแยกจากกันไม่ได้ในโลกวิภูวนนี้ จะต้องเป็นอย่างนี้ทั้งสัตว์ทั้งบุคคล เป็นคู่เคียงกันตลอดไป แต่สำคัญที่พอให้เกิดผลเกิดประโยชน์ ไม่ให้เกิดความเสียหายอย่างออกหน้าออกตานั้น ให้มีห้ามล้อให้มีเครื่องรักษา เช่นอย่างไฟในบ้านของเรา ไฟนี้ไม่มีไม่ได้ แต่ถ้าไม่รู้จักประมาณเกิดความประมาทแล้ว ไฟนั้นแหละจะไหม้บ้านไหม้เรือนฉิบหายวายปวงไปหมด ถ้าเรารักษาแล้วไฟนั้นระหุงต้มแสงใช้ความสว่างอะไร ก็คือไฟนั้นละ เรื่องของสิ่งเหล่านี้ก็เหมือนกัน ให้เป็นผู้รู้จักประมาณ ให้รู้จักใช้ อย่าให้รู้จักแต่ทำลายให้เกิดความฉิบหายป่นปี้เสียอย่างเดียว นี่ละที่ว่าเป็นมงคล วันนี้มาทั้งได้เห็นวัด เห็นอาภักปิริยาเห็นพระเห็นเณรแล้วก็ได้ยินเสียงอรรถเสียงธรรมที่ท่านแสดงให้เราฟัง เพื่อนำไปเป็นคติตัวอย่างอันดีงามของเรา กลับไปบ้านแล้วก็ให้ไปทำหน้าที่การงาน

ประการหนึ่งเราเป็นตำรวจนี่ก็คือ เป็นผู้ที่รักษาหน้าที่การงานอันสำคัญในส่วนรวม อำนาจอะไรก็มอบให้ตำรวจเป็นผู้ปกครองบ้านเมือง เพื่อความสงบสุขร่มเย็น ถ้าตำรวจไม่มี โจรमारผู้ร้ายเต็มไปหมด ที่ไหน ๆ ก็เป็นโจรได้เป็นผู้ร้ายได้ ถ้าไม่มีสิ่งกลัวเสียอย่างเดียวคนเราจะทำชั่วได้อย่างง่ายดาย แต่เมื่อมีสิ่งที่บังคับบัญชาสิ่งที่น่ากลัวอยู่บ้าง ก็ต้องได้ระมัดระวังคนเรา เพราะฉะนั้นเมื่อมีตำรวจที่ตริรักษากฎหมายบ้านเมือง

เพื่อชาติบ้านเมือง เพื่อสังคมให้อยู่เย็นเป็นสุข มีมากน้อยในสถานที่ใด สถานที่นั้นบ้านเมืองนั้นย่อมได้รับความสงบร่มเย็น ตำรวจก็เป็นผู้ฟังเป็นฟังตายของชาวบ้าน ในขณะที่เดียวกันเราอย่าให้ตำรวจเป็นผีเป็นยักษ์ของชาวบ้านริดไถเขาก็แล้วกัน เราต้องแยกออกเป็นประเภท ๆ เพราะเรื่องความจริงมีอยู่อย่างนั้น จึงต้องได้สอนให้เข้าอกเข้าใจ

การประพฤติปฏิบัติตัวเรานั้นแหละ เป็นตัวอย่างอันดีแก่ชาวบ้านชาวเมืองทั้งหลายก่อนหน้าเขา อย่าเอาใครมาเป็นตัวอย่าง ถ้าเอาหลักกฎหมายบ้านเมืองเข้ามาบวกในความเป็นตำรวจของเราแล้ว ดำเนินหน้าที่การงานเพื่อชาติบ้านเมือง เพื่อความซื่อสัตย์สุจริต ความจงรักภักดีต่อชาติบ้านเมือง ต่อประชาชน ไปที่ไหนประชาชนเขาจะรัก ถ้าผิดเราก็จับจริง ๆ ปรับโทษสินไหมจริง ๆ เพราะคนนี่ผิด ความผิดของแต่ละคน ๆ ถ้าตำรวจไม่จับไม่ได้ เพราะความผิดนั้นผิดเพื่อชาติบ้านเมืองจริง ๆ ให้ฉิบหายล่มจมให้สังคมฉิบหายล่มจมไปจริง ๆ ไม่ใช่เพียงผิดแต่คนคนเดียวเท่านั้น ยังจะทำให้ชาติบ้านเมืองล่มจมไป เพราะความเสียหายของเขานั้นอีก ด้วยเหตุนี้จึงต้องจับ

เมื่อเราจับอย่างมีเหตุมีผล ปรับโทษใส่โทษด้วยความมีเหตุมีผลนี้ ชาวบ้านเขาก็เห็นใจ เขาก็รักเขาก็ชอบ เขาก็รู้ว่าเราทำถูก ถ้าเราทำตรงกันข้ามไม่มีหลักมีเกณฑ์อาศัยแต่อำนาจของความเป็นตำรวจ เอาอำนาจของกฎหมายบ้านเมือง แล้วทำลุ่มสี่ลุ่มห้าแอบหน้าแอบหลังอย่างนั้นเขาก็รู้ เพราะเหตุไร เพราะบ้านเมืองนั่นคือใคร ก็คือคนคนมีหัวใจ ตำรวจรู้คนเขาก็รู้ จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ตรงแนวของตำรวจเรารู้มีหน้าที่รักษาชาติบ้านเมือง

ตำรวจไปที่ไหนบ้านเมืองเราจะมีกรรมเย็น คนรัก ไปไหนดีมีเสน่ห์ในตัวเด็กรักก็ตามไม่ว่าแต่ผู้ใหญ่รัก เด็กรักก็เย็นใจก็สบาย เหมือนเรามีคุณค่า ผู้ใหญ่รักก็เหมือนเรามีคุณค่า ประชาชนรักยิ่งเป็นผู้มีคุณค่ามาก เพราะฉะนั้นเราต้องการความมีคุณค่าของเรา จงตั้งหน้าตั้งตาทำตัวของตัวให้เป็นตัวอย่างของตัวเอง ให้มีความร่มเย็นให้มีความพึงใจในตัวของเราเองก่อนอื่น ที่จะไปปฏิบัติหน้าที่การงานให้เป็นที่พึงใจของประชาชนทั้งหลาย ให้พึงทำตัวเป็นหลักใจ นั้นละที่นี้ไปไหนประชาชนพลเมือง ไม่ว่านักบวชหรือฆราวาสหญิงชายรักหมด

คนที่มีคนรักย่อมเป็นผู้มีคุณค่า ถ้าไม่มีคุณค่าไม่มีใครรัก ชี้หมูชี้หมาเขาไม่รัก คิดดูซิคนที่มีความค่าเขารัก แต่คนที่เขาสเนียดจัญไรแก่บ้านแก่เมืองเขาชัง เราไม่ต้องการให้คนชัง ต้องการให้คนรัก เราต้องทำตัวของเราให้เป็นที่รักของตัวเอง เป็นที่ไว้วางใจของตัวเอง จะเป็นการทำตัวให้เป็นที่รักของคนอื่นไปในขณะเดียวกันนั้น

นี่ละ วันนี้ได้ให้โอวาทการแนะนำสั่งสอนแก่บรรดาลูกหลานพี่น้องทั้งหลาย ได้นำไปเป็นคติตัวอย่าง และการแสดงธรรมเหล่านี้ ต้องขออภัยจากลูกหลานทั้งหลาย

ด้วย ว่าไม่ได้หมายถึงท่านทั้งหลายมีความผิดอะไรๆ แต่โอวาทการแนะนำสั่งสอนย่อมจะบอกทั้งทางผิดให้ละเว้น ทั้งทางถูกให้พากันดำเนิน โดยแยกกันไม่ออก จึงขอความสวัสดีมงคลจงมีแก่บรรดาลูกหลานทั้งหลาย มีท่านผู้กำกับซึ่งเป็นหัวหน้ามา และคุณศิริร้านศิริธรรม ซึ่งเป็นผู้มีคุณแก่ส่วนรวมเป็นอย่างมาก ให้เป็นสิริมงคลโดยทั่วกัน

เอาละพอ